

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФУҚАРОЛАРИНИ
МУДДАТЛИ ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА НАВБАТДАГИ
ЧАҚИРУВИ ҲАМДА БЕЛГИЛАНГАН ХИЗМАТ
МУДДАТЛАРИНИ ЎТАБ БЎЛГАН ҲАРБИЙ
ХИЗМАТЧИЛАРНИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАР
РЕЗЕРВИГА БЎШАТИШ ТЎҒРИСИДА

“Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ:

1. Чақирилиш муддатини кечиктириш ҳуқуқига эга бўлмаган Ўзбекистон Республикасининг қақирув ёшидаги фуқаролари 2018 йилнинг февраль-март ойларида муддатли ҳарбий хизматга қақирилсин.

Муддатли ҳарбий хизматни ўташга яроқли ҳамда қақирилиш муддатини кечиктириш ва қақирилишдан

озод этиш ҳуқуқига эга бўлмаган, бироқ ушбу қақирув мобайнида Қуролли Кучлар сафига қақирилмайдиган фуқаролар сафарбарлик қақирuvi резервга олинсин.

2. Муддатли ҳарбий хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган ҳарбий хизматчилар 2018 йилнинг февраль-апрель ойларида

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари резервга бўшатилсин.

3. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ҳавфсизлик кенгашининг котиби В.В.Махмудов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш.МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2018 йил 13 январь

АҚШ МАРКАЗИЙ ОСИЁГА
ЭЪТИБОР ҚАРАТМОҚДА

Америка Қўшма Штатлари Марказий Осиёда “С5+1”
форматида учрашув ўтказишни режалаштирмоқда.

“С5+1” Марказий Осиёнинг беш давлати ва АҚШ ташқи сиёсат маҳкамалари раҳбарларининг мулоқотини англатади. Ўзбекистон, Қозғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркменистон ташқи ишлар вазирлари ва АҚШ Давлат котибининг ушбу форматдаги илк учрашуви 2015 йил 1 ноябрда Самарқандда бўлиб ўтган.

Хорижий оммавий ахборот воситаларида тарқатилган хабарларга қўра, АҚШ Давлат котиби эрдамчисининг биринчи ўринбосари Элис Уэллс “С5+1” форматидagi шериклики амалий ва самарали, деб атаган.

Авалги маъмурият томонидан йўлга қўйилган бу формат АҚШ Президенти Дональд Трамп томонидан ҳам тўла қўллаб-қувватланмоқда. Давлат котибимиз Рекс Тиллерсон Нью-Йоркда ўз ҳамкасблари билан бу доирада учрашган. Келгусида Марказий Осиёда шундай учрашув ўтказилади. Бу лойиҳани мустаҳкамлаш учун АҚШ Конгресси 15 миллион доллар маблағ ажратган, деган Элис Уэллс.

Унинг сўзларига қўра, Америка Қўшма Штатлари Марказий Осиё бирлашган ва минтақанинг умумий муаммоларини ҳал қилаётганидан хурсанд.

Ишонч билан айтиш мумкинки, бундай натижага Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг сиёсий иродаси ва саъй-ҳаракатлари тўғрйли эришилди.

Шавкат Мирзиёев ўзининг сайловолди дастурида, Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига киришги маросимидagi нутқда Ўзбекистон барча давлатлар, биринчи навбатда, қўшни мамлакатлар билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилишни таъкидлаган эди.

Бу мақсадлар 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида ўз ифодасини топди. Чўқур ўйланган, ўзаро манфаатли ва амалий ташқи сиёсат юритиш, Ўзбекистоннинг ён-атрофида ҳавфсизлик, барқарорлик ва яхши қўшничилик муҳитини мустаҳкамлаш, давлат чегарасини делимитация ва демаркация қилишни ҳал этиш каби масалалар устувор йўналишлар этиб белгиланди.

Ўтган қисқа вақтда бу борада тарихий қадмлар қўйилди. Президентимиз илк давлат ташрифларини қўшни мамлакатларга амалга оширди. Қозғистон ва Қирғизистон Президентлари давлат ташрифи билан Тошкентда бўлди. Тожикистонга олиё даражадаги сафар режалаштирилмоқда. Бу Ўзбекистон ташқи сиёсатда яхши қўшничилик муносабатларига алоҳида аҳамият қаратаётганини яқол тасдиқлади.

(Давоми 2-саҳифада)

Памела СПРАТЛЕН:

АҚШ ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН
ЯҚИН ҲАМКОРЛИК
ҚИЛИШНИ ИСТАЙДИ

Халқаро экспертлар, сиёсатшунослар
ва таҳлилчилар Ўзбекистонда кечаятган
ўзгаришларни диққат билан кузатмоқда,
амалга оширилаётган ислохотларга юқори
баҳо бермоқда.

Америка Қўшма Штатларининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва муҳтор элчиси Памела Спратленнинг “Америка овози” телерадиоси муҳбири Навбахор Имомовага берган интервьюсида ҳам бу ўз ифодасини топди.

Ўзбекистонда иш бошлаганимга уч йил бўлди, деди Памела Спратлен. 2015 йил 27 январда Президент Ислон Каримовга ишонч ёрлиғи топширганман. Ҳозирги Ўзбекистон гайратта тўла. Ўзгариш учун хоҳиш қилиш. Ўзбекистоннинг дунёдаги ўрнини мустаҳкамлаш ва уни ривожлантириш бўйича самимий ва очиқ муҳокама кетмоқда.

Шавкат Мирзиёев етакчи сифатида қўллаб минтақавий масалалар ечимини томон жонбозлик қилмоқда. Ўзбекистон Президенти 2016 йилнинг сентябрида қилган нутқида янги қўшничилик сиёсати ҳақи-

да гапириб, мамлакат қўшни давлатлар билан алоқани мустаҳкамлайди, деган эди.

Бу тезда амалга оширилиб, Президент аввал Туркменистонга, кейин Қозғистон ва бошқа давлатларга борди. Бу Марказий Осиё билан ишлаб келаётган томонлар учун жуда қувончли. Минтақа катта потенциалга эга деб келганимиз ва энди буни минтақанинг ўзи исботлашга ҳаракат қилмоқда. Ҳамма умидга тўла.

Ўзбекистон қўшни Афғонистон билан ҳам ҳамкорлиқни ривожлантириш бошлади. Президент Ашраф Ғани Ўзбекистонда жуда яхши кутиб олинди. Мен Президентларнинг расмий қабул маросимидида қатнашиш шарафига муюссар бўлдим. Ажойиб ришталар. Президент Ғани Бухорога ҳам бориб, фахрий даража олди.

АҚШ элчиси Президентимиз фаолиятининг ўзига хос

жиҳатлари, мамлакатимиздаги ислохотлар ҳақида ўз фикрларини билдирди.

Президент Шавкат Мирзиёев жуда очиқ одам, назаримда. Раҳбарликка келиши биланок бу қўра ташланди. Одамлар билан яқиндан очиқ мулоқот қилишни хоҳлайди, сизни кунт билан тинглайди. Галлашаётганда сиз томон эгилди. Шавкат Мирзиёев АҚШ Президенти маслаҳатчиси ўринбосари, Миллий хавфсизлик кенгашининг Жанубий ва Марказий Осиё бўйича катта директори Лиза Кертис билан учрашганда ҳам шундай мулоқот қилди.

Шавкат Мирзиёевнинг раҳбарлига танланиши чўқур мулоҳазали бир қарор бўлди. У одамлар билан ишлашни хоҳлайди, ҳамжиҳатлик тарафдори. Президентликка келганидан бери давлат ва халқни яқинлаштириш ҳаракатида. Халқ манфаатларини ўйланг, у билан мулоқот қилинг, деб келмоқда. Бундай ёндашуви одамлар, назаримда, кутмаган эди.

(Давоми 2-саҳифада)

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛАРИ ХИЗМАТГА КИРИШИШДИ

Вилоятда республикамиздаги нуфузли тиббиёт олиёгоҳларини муваффақиятли битирган 75 нафар бакалавр ҳамда 19 нафар клиник ординаторлар давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари ҳамда кенг жамоатчилик томонидан тантанали кутиб олинди.

— Битирувчиларимизнинг 19 нафари Бухоро, 29 нафари Самарқанд давлат тиббиёт институтида, 28 нафари Тошкент тиббиёт академияси ҳамда 18 нафари эса Тошкент давлат педиатрия институтида тажрибали устозлардан малакали билим олишди, — дейди вилоят Соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи Фарҳод Ғафоров. — Эътиборлиси, улар мутахассис кадрларга эҳтиёж бўлган тиббиёт муассасаларига ишга жойлаштирилди. Бу, албатта, ҳудудларда кадрлар билан боғлиқ муаммоларни ижобий ҳал этишда ҳамда аҳолининг малакали тиббий хизматдан тўлиқ баҳраманд бўлишида муҳим ўрин тутмоқда.

Навоий шаҳрида истиқомат қилаётган Дилором Қурбонованинг ўғли Бахтиёр Қурбонов ва келини Наргиза Қурбоновалар Самарқанд давлат тиббиёт институтига муддатидан олдин битириб қайтишди. Уларнинг ўз мутахассислиги бўйича иш билан таъминлангани эса Дилором оланинг кўнглини тоғдек кўтариб юборди.

— Шифокор деганда, ҳар биримизнинг кўз ўнгимизда қалб



мехри ва касб масъулияти билан дардларга дармон бўлаётган, эл соғлиғи йўлида фидойилик намуналарини кўрсатаётган саломатлигимиз посбонлари намоён бўлади. Бугун ўғлим ва келинимнинг шундай шарафли касбини танлагани, соҳа ривожига ҳисса қўшишга бел болагани қалбимга чексиз гурур бағишланмоқда, — дейди Дилором Қур-

бонова. — Мен оналик меҳрим билан шундай имкониятларни яратиб бераётган Президентимизга чўқур миннатдорлик билдираман. Фарзандларим келажакда касбига муносиб бўлиб, ўзларига билдирилган ишончнинг албатта оқлайди.

Тошкент педиатрия институти битириб келган Хуршида Турдиева ҳамда Фаррух Равша-

нов шу кунги Кармана туманидаги 1-қишлоқ оилавий поликлиникасида умумий амалиёт шифокори сифатида дастлабки фаолиятини бошлади. Шу кунга қадар мазкур поликлиникада мутахассис кадрларга эҳтиёж бор эди. Бу масала ечимини топгани ҳудуд аҳолини ҳам хурсанд қилиб юборди.

Отабек АСЛОНОВ,
“Qishloq hayoti” муҳбири.

ВЯЧЕСЛАВ АВАКОВ:

«ИСЛОМ КАРИМОВ ЖУДА
БАҚУВВАТ ВА СОҒЛОМ ИНСОН ЭДИ»



— Йигирма беш йил давомида Ислон Каримовдай буюк инсоннинг ёнида ишлаш бахтига муюссар бўлганимдан хурсандман. Биринчи Президентимиз Ислон Каримов билан 1991 йилнинг охири 1992 йилнинг бошларидан таниш бўлганман. Ўшанда соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан Президентнинг тиббиёт хизматини ташкил этиш мақсадида жалб этилган эдим. У пайтлар бу хизмат мавжуд бўлмаган. Ҳатто Президент шомлаб қолганида ҳам атрофида унга қарайдиган мутахассис йўқ эди. Президентнинг бир дақиқа ҳам, бир сония ҳам ёнида тиббиёт ходимисиз бўлмаслигини таъминлашга ҳаракат қилардим. Шундай хизмат ташкил этиш зарур эдики, куну тун, уйда ҳам, ишда ҳам, ҳатто йўлда ҳам Президент ва оиласи, унинг ёнидаги ходимларнинг саломатлигини назорат қилиш зарур эди. Шифокорлар Президентнинг рафиқаси Татьяна Акбаровна ва бошқа оила аъзолари иштирокида танлаб олинарди. Биз ана шундай тиббий хизматни ташкил этдик.

Албатта, Президент тиббий хизматига кўп ҳолларда унинг ўзи эмас, балки атрофидагилар мурожаат қиларди. Чунки Ислон Каримов жуда бақувват ва соғлом инсон эди.

Президентимиз доимо ўзига масъулиятни кўп оларди, тинимсиз хорижий сафарларда бўлар ва мамлакатимизни халқаро ҳамжамиятга таништиришга интиларди. Бу жуда машаққатли иш бўлиб, Ислон Абдуғаниевич эса бу ишни янада мураккаблаштиради. Масалан, қайсидир хорижий давлатга ташрифга доир протоколда бу ташриф уч кунга мўлжалланган бўлса, Ислон Каримов уни максимал даражада қисқартирар, расмий учрашувлар орасидаги танлафусларни деярли ўчириб ташларди. У кишининг дам олиши зарурлиги ҳақидаги гапларимизни кескин рад этарди.

У киши ўзини аямас, чунки давр мураккаб эди. Мустақил Ўзбекистон энди ўзини тиклаётган, дунё миқёси-



Суратда: Биринчи Президентимиз, буюк давлат ва сиёсат арбоби, мустақиллигимиз асосчиси Ислон Каримов ва Президентнинг шахсий шифокори, Тошкент тиббиёт академияси анестезиология ва реаниматология кафедраси профессори, Республика шошилинч тиббий ёрдам ўқув маркази директори Вячеслав Аваков.

Сурат В. Аваков шахсий архивидан.

да тан олинишга ҳаракат қилаётган. Халқаро жамоатчилик Афғонистон, Покистон билишини, лекин Ўзбекистон ҳақида эшитмаганини айтишар, Президент эса Ўзбекистон — мустақил, катта салохиятга эга давлатлигини таъкидлашдан чарчамасди. Тез-тез хорижга сафар уюштирарди.

Эсимда, қайсидир йили, адашмасам, Голландияга борган эдик. Маҳаллий тадбиркорлар билан учрашувда Ислон Каримов Ўзбекистоннинг иқтисодий салохияти ҳақида жуда тўқинлиб гапириб, инвесторларни жалб этишга ҳаракат қилди. Унинг нутқи барчада катта таассурот қолдирди. Ўша пайт бир тадбиркор келиб, “Сиз билан учрашадиган олддин харитадан Ўзбекистонни узоқ қидирдим, лекин тополмадим” деганда, Президентимиз “Ўзбекистонни харитада топиш қийин эмас, чунки унинг майдони тўртта-бешта Гол-

ландиянинг майдони билан баробардир” дея ҳазил-мутойба билан оқилона жавоб қилган. Бугун Ўзбекистонни дунё танийди. Буларнинг барчасида Ислон Абдуғаниевич Каримовнинг хизмати катта, деб биламан.

Ўтган йиллар давомида Ислон Каримовни кузатиб, шуни англадимки, у жуда юқори иш қобилиятига эга инсон эди. Суткасига йигирма олти соат ишларди, десам муболага бўлмайд. Чунки у иш графигини жуда тигиз қилиб қўяр, ҳатто уни тиббий қўриқдан ўтказиш учун шу графика мослашишга ҳаракат қиларди. Йилда бир мартагина чўқурлаштирилган тиббий қўриқдан ўтказишга аранг кўндирарди. Ахир, қирқ ёшдан ошгандан кейин ҳар бир инсон йилда камида бир ё икки марта тиббий қўриқдан ўтиши зарур. Давлат раҳбари эса инчунун.

(Давоми 2-саҳифада)

ВЯЧЕСЛАВ АВАКОВ:

«ИСЛОМ КАРИМОВ ЖУДА БАҚУВВАТ ВА СОҒЛОМ ИНСОН ЭДИ»

(Боши 1-саҳифада)

Биз уни тушунардик. Шу боис унга жисмоний юкчаларни қўлайтиришни бошладик. Президент билан катта теннис уйнардик, югурардик. Ислом Каримов қисқа фурсат ичида теннис уйнашни шунчад яхши ўзлаштирдик, бир неча ойда барчамизни, ҳатто спарринг шеригини ҳам ортда қолдирди. Кейинчалик ёш ўтган сари ҳам теннис уйнашни қанда қилмади. Бу унинг ўз олдига қўйган мақсадига етишиш учун барча қийинчиликларни енгиб ўтишга қодирлигидан далolat-дир.

Ҳаётимнинг йигирма беш йили давомида у киши билан ёнма-ён юрдим. Унинг узокни кўра билиш қўбилиятига ҳар доим тан берганим. Айниқса, қурилиш ва бунёдкорлик борасидаги ишларга катта аҳамият берарди. Бино қурилишида шомолнинг йўналишини, қўйишнинг тушишини инобатга оларди. Халқнинг фаровонлигини, яхши ҳаёт кечиришини ўйларди.

Ҳар шаба Ислом Абдуганиевич билан қўришиб, дўрмондаги боғни сайр қилардик. Бу боғ қаровсиз ётган ўттиз икки гектар ерда у кишининг ташаббуси билан ташкил этилган эди. Биласизми, ҳозир шу боғ Тошкент шаҳрининг том маънода айтганда "ўпка"си ҳисобланади. Яъни шаҳар ҳавосининг тоза бўлишида бу боғнинг аҳамияти катта.

У ўзига ва атрофидоғларга нисбатан ўта талабчан эди. Масалан, қайсибир жисмоний юкчаларни бажариш чоғида ёки ишдан ташқари оила даврасида ўтирганда ҳам фақат иш ҳақида, халқ ва давлат ҳақида қайғурарди. Биз уни чақитишга ҳаракат қилар, лекин барча уринишларимиз деярли зое кетарди.

Миллий матбуот марказида Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси томонидан «Ўзбекистонда туризмни ривожлантириш истиқболлари ва унинг мамлакат иқтисодиётидаги аҳамияти» мавзусида матбуот анжумани бўлиб ўтди.

ТУРИЗМ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Анжуманда сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси раиси А.Абдуҳакимов мамлакатимизда туризм соҳасини ривожлантириш, тизимда ягона давлат сиёсатини амалга ошириш, тарихий-маданий меросни кенг тарғиб қилиш, жорий йилда кутилаётган натижа, амалга оширилиши кўзда тутилган режалар, соҳанинг ҳуқуқий асослари, хавфсиз туризм концепцияси, миллий туризм маҳсулотлари ва брендларининг халқаро бозорга кириб боришини таъминлаш мақсадида олиб борилаётган ишлар хусусида маълумот берди.

Шуни алоҳида таъкидлаш ўринлики, мамлакатимиз туризм салоҳиятини юқориликни жиҳатидан дунёдаги санокли давлатлар қаторида туради. Ўзига хос мафтуноқ табияти, бир-бири таскорламас сўлим гўшалари, буюк ўтмишимиздан дарак берувчи тарихий обидалари, ноёб осори-атикалари, бой ва қадимий маданияти билан ном таратган заминимиз азалдан дунё аҳлининг ҳайратига сабаб бўлиб келган. Айниқса, Бухоро, Хива, Самарқанд каби қадимий ва эртанкам шаҳарлар бугун бармоқча билан санарли, десак муболага бўлмайди. Бугунги шиддатли даврда нафақат бой ўтмишимиз, буюк тарихимиз билан фахрлиниш, балки уни дунёга таништиш, тарғиб этиш ҳам олдимизда турган асосий вазифалардан бири ҳисобланади. Бироқ соҳа имкониятларидан етарлича фойдаланмаслик оқибатида бугунги кунда мавжуд сайёҳлар оқимининг қутлган даражада эмаслиги кишини биров ранжитида. Бу эса соҳа мутасаддиларига янги мақсад ва режалар билан ҳаракат қилиш вақти келганлигини кўрсатади.

Туризмни ривожлантиришга давлатимиз томонидан қаратилаётган эътибор бу борадаги ишларни янги босқичга кўтаришда муҳим аҳамият касб этади. Хусусан, ўтган давр мубайнида соҳа қўнуқчилигини мустаҳкамлашга оид Ўзбекистон Республикасининг янги тахрирдаги "Туризм тўғрисида"ги қонун лойиҳаси ҳамда 30 та норматив-ҳуқуқий ҳужжат ишлаб чиқилган бўлиб, айни пайтатча улардан 22 таси қабул қилинган.

Олиб боришган ишлар натижасида туризм хизматлари экспорти ўтган йилда 1 миллиард 557 миллион АҚШ долларини ташкил этиш, бу кўрсаткич 2016 йилга нисбатан 24 фоизга ошганини кўрсатади. Шу билан бирга юртимизга ташриф буюрган сайёҳлар сони ҳам 2 миллион 520 минг нафарга етган бўлиб, бу борада ҳам 2016 йилга нисбатан 24 фоизга ўсишни кузатиш мумкин.

Мамлакатимизда тадбиркорлик соҳасининг кенг қўллаб-қувватланиши, яратилаётган имтиёз ва имкониятлар, қулай иш-биланмонлик муҳити натижасида ўтган йилда 128 та туроператорлик хизматлари кўрсатувчи тадбиркорлик субъектлари ҳамда 101 та жойлаштириш воситалари ташкил этилганлигини алоҳида эътироф этиш зарур. Жумладан, ушбу тадбиркорлик субъектлари фаолиятини лицензиялашнинг янги, соддалаштирилган низоми жорий этилганлигини яна бир муҳим жиҳат дейиш мумкин. Яратилган қулайликлар натижасида туроператорлик хизматларини кўрсатувчи фирмалар сони бугунги кунда 570 га етди.

Айни пайтатча 1060 нафар мутахассиснинг малакасини оширишга, уларни қайта тайёрлашга эришилди. Соҳани янада жадаллаштириш, туризм бўйича тезкор ва аниқ маълумот олиш, туристик сўровлар ўтказиш мақсадида 24 соат давомида узлуксиз фаолият юритадиган "Call Center" ҳам фаолият юритида. Бу каби интилиш ва сайёҳ-ҳаракатлар келгусида соҳани янада тараққий эттириш, мамлакатимизга сайёҳлар оқимини жалб этиш ва шу орқали иқтисодиётимизни мустаҳкамлаш ҳамда Ватанимизни дунёга таништишда муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

Инобат МАТЕҚУБОВА,
"Qishloq hayoti" мухбири.

ди. У доим "Мен ишдан қалғий олмаман" деб таъкидларди. Ислом Каримов борлиги билан ўзини ишга бағишлаган инсон эди. Ишонасизми, йигирма беш йил давомида бирон жойга, яъни хориждаги номи чиққан дам олиш масканларига бориб хордик чиқарганини эслай олмаман. Нари борса, ўзимиздаги Қайнарсойга бориб, шаба ва яқшанба кунлари икки-уч кун дам оларди, холос.

Туғилган кунни жуда оддий, фақат яқинлари иштирокида ўтарди. Ортиқча сарф-харажатга, санъаткорларнинг келиб хизмат қилишига йўл қўймасди. Яна бир жиҳатни тан олиш керак: у киши қанчалик талабчан ва қаттиққўл бўлса, шунчалик меҳрибон ва самимий эди. Бу бир-бирига қарама-қарши хусусиятлар доим ёнма-ён эди. Ҳар қандай муаммони аниқ ва қатъий ҳал қиларди. Оиласида аёлига, болаларига, невараларига баъзан қаттиққўллик қилар, лекин кўпинча меҳрибон эди. Ислом Абдуганиевичнинг оила аъзолари билан қандай муносабат қилишига ҳавасимиз келар ва у кишидай бўлишга интилардик.

У дўстликни қадрларди. Дўст бўлишга аҳд қилдимки, ҳақиқий дўст бўларди. Шахмат ўйнаётганда, хордик чиқараётганда баъзан болалик, ёшлик хотираларини эслашни, ўша пайтлардаги дўстлари ҳақида гапириб беришни яхши кўрарди. Қайсидир байрамда, бирон бир сана боғлиқ йигинида Татьяна Акбаровна билан бирга Ислом аканинг болалиқдаги, ёшлиқдаги дўстларини тақдир

қилардик. Ислом Каримов болалиги, ёшлиги ҳақида мароқ билан гаплашган дўстларидан миннатдор бўлар, аксинча, ўзининг муаммоларини айтиб, у кишидан фойдаланиб қолиш пайида бўлганлар билан эса алоқани узарди. Чунки Ислом Каримовнинг муаммолари олдида у кишини денгиздан томчидай эди. Шундай пайтларда мен Ислом акага "Сиз ўзингизни биз билан солиштирманг. Ахир сиз билан бизнинг орамызда осмон билан ерчақли фарқ бор. Масалан, ёмғир ёғса мен оддий одам сифатида соябон олиб чиқиш ҳақида ўйласам, сиз эса одамларнинг уйдан қаққи ўтмайтими, экинларга нима бўлади, қиш совуқ келса, нима қиламиз, деб бутун халқни, мамлакатни ўйлайсиз" деб тасалли берардим. У киши эса қулиб қўя қоларди.

Ислом Каримов бирон нарсани қилмоқчи бўлса, сидқидилдан қиларди. Бир кун Ислом ака тўсатдан: "Сизниқча меҳмонга борамиз!" деб қолди. Шовиб қолдим, дарров аёлимга қўнғирқ қилиб, тайёргарлик қилиб туришини айтдим-да, ўзим йўлга тушдим. Ўйга бердик, Ислом ака ҳамма жойни қўздан кечириб чиқди. Бироз гурунқ қилиб ўтирди. Аслида келишимда мақсад меннинг турмуш шароитим билан танишиш, меннинг мисолида мамлакатда профессорлар қандай ҳаёт кечираётганини билиш эди.

Ҳа, у Ватанини, халқини чин юракдан яхши кўрарди. Шунчалик яхши кўрардики, киёси йўқ эди. Масалан, бир йили Бразилияга бордик. Меҳмонхонага жойлашдик. Ислом

Каримов хонасининг дерзасидан океан, соҳил, пальмалар кўриниб турарди. Жуда гўзал манзара эди. Манзарага қараб "Гўзаллиқни қаранг!" деб ҳайратини билдирганимда, у киши "Бизда бундан ҳам чиройлироқ жойлар кўп!" деганди. Бу сўзлар унинг қалбидан чиққан самимий сўзлар эди.

Мен чин маънодаги ватанпарварликни Ислом Каримовдан ўргандим. У фарзандларимнинг анча йилдан бери Америкада яшашини билар ва доим "бир кунмас, бир кун сен ҳам кетасан" дерди. Мен у кишига "Нега кетар эканман? Мен шу ерда туғилиб ўсдим, таълим олдим, иш топдим, оила қурдим. Мен Ватанимга керакман. У ёқда ҳеч кимга керак эмасман" дердим. Бундан у киши мамнун бўларди. Мен ваъдамга содиқ қолишга ҳаракат қиламан.

Сўнгги ўн йилда биз нафақат Президент ва шифокор сифатида, балки дўст, ака-ука сифатида мулоқот қилардик. Баъзан халқнинг ҳаёти, яшаш тарзи, ахлоқи, кайфияти ҳақида сўрар, мен у кишига "Бир марта дўконларимизни бориб кўринг, ҳамма нарсаси бор. Шаҳар ва қишлоқларимизни кўринг" дердим.

Бир сафар "Ислом Абдуганиевич, нега бизда конвертация йўқ? Ахир бошқа давлатларда бор-ку!" деб савол бердим. У шундай оддий ва аниқ жавоб берди-ки, лол қолдим. Ўшанда "Биласани, бир кун келиб конвертация ҳам бўлади. Ҳозир бизнинг иқтисодиётимизда муаммолар кўп. Завод-фабрикалар қуришимиз керак. Уларнинг энг замонавий

ускуналар керак. Ускуналар эса четдан валютадан келтирилади. Агар конвертацияни йўлга қўйсан, биз валютани маиший, майда-чуйда нарсаларга ишлатиб юборамиз. Биз валютани завод ва фабрикаларга сарфлашимиз ва иқтисодиётимизни кўтариб олишимиз керак" деганди. Мана бугун шундай кунларга ҳам етиб келдик.

Ислом Каримов оқилона ва узокни ўйлаб иш юритадиган буюк инсон эди. Мамлакатимиз энг оғир давларда ҳам оёққа туриб олишида, иқтисодиётимизнинг ривожланишида, халқнинг тинч-осойишта ва фаровон ҳаёт кечиришида Биринчи Президентимизнинг ҳиссаси катта.

Юқорида айтиб ўтганимдай, у киши бақувват ва соғлом эди, соғлиғидан шикоят қилмасди. 26 август кунни ҳаммамиз Татьяна Акбаровнанинг туғилган кунини нишонладик. Ислом Абдуганиевич соат тўққизларда ишдан келди, ҳаммамиз бир оила аъзоларидек чиройли дастурхон атрофида ҳазил-хузул қилиб ўтирдик. Ислом аканинг ҳам кайфияти аъло эди. Эртасига эса у кишининг соғлиги кескин ёмонлашгани ҳақида эшитдик. Зудлик билан етиб келиб, Ислом Абдуганиевични шифохонага олиб бордик.

Менинг ака-укаларим йўқ эди, биттагина олам бор эди. Биринчи Президентимиз вафот этганларида ўзимнинг туғилган акамни йўқотгандай бўлганман.

Мендан кўпинча "Бахтиёрми-сан?" деб сўрашади. Мен "Албатта, бахтиёрман" дейман. Чунки Ислом Каримовдай буюк инсоннинг ёнида ўтган йигирма беш йил мен учун катта ҳаёт мактаби бўлди. Ислом Каримовдан Ватанини, халқни севишни, юртининг, табиатнинг гўзаллигидан баҳра олишни ўргандим.

ЎЗА МУХБИРИ
Байрам АЙТИУРДОВ
ёзиб олди.

Навоий вилояти

МИЛЛИЙ АРМИЯ – МАТОНАТ ВА ЖАСОРАТ МАКТАБИДИР

Навоий шахридаги "Фарҳод" маданият саройида Ўзбекистон Республикаси Қуrolли Кучлари ташкил этилганининг 26 йиллиги ҳамда 14 январь – Ватан ҳимоячилари кунига бағишланган байрам тадбири ўтказилди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуrolли Кучлар Олий Бош Қўмондонини Шавкат Мирзиёевнинг Ватан ҳимоячиларига йўллаган таъриғини Навоий вилояти ҳокими Қ.Турсунов тадбир иштирокчиларига ўқиб эшиттирди. Шунингдек, тадбирда сўзга чиққанлар давлатимиз раҳбари томонидан миллий армиямизни янада раванқ топтириш йўлида олиб борилаётган изчил иш-лохотлар хусусида сўз юритди. Тадбирда Президентимизнинг фармонида асосан Давлат мукофотлари билан тақдирланганларга ордени ва медаллар тантанали равишда топирилди. Шунингдек, бир гуруҳ соҳа фидойилари вилоят ҳокимлигининг фахрий ёрлиғи ҳамда

қийматбаҳо совғалари билан тақдирланди. Хизматни ўташ чоғида ҳалок бўлган соҳа вакиллари хонадонларига ташриф буюрилиб, уларнинг оила аъзолари ҳолидан хабар олинди. Фахрий ҳарбийларга эса алоҳида эҳтиром кўрсатилди.

– Менинг камтарона меҳнатим Президентимиз томонидан шундай катта мукофотга муносиб топилигани кўнглимни тоғдек қўтариб юборди, – дейди Навоий шахри Ички ишлар бўлими жиноят қидирув бўлими бошлигининг ўринбосари, "Жасорат" медали соҳиби Ўктамхўжа Амонов. – Мен бундай эътиборга жавобан Ватанимиз оқсоғишчилиги учун бор куч ва шижоатим билан хизмат қилишни ўзимнинг муқаддас бурчим, деб биламан.

Мудофаа вазирлиги ҳузурида ташкил этилган Жамоатчилик кенгаши вакиллари, маҳалла фаоллари, олимлар, ёзувчи ва шoirлар, маданият, санъат, спорт намоёндалари томонидан ҳарбий қисмларда ташкил этилаётган учрашулар, давра суҳбатлари Ватан ҳимоячиларининг маънавияти янада юксалишига хизмат қилмоқда.



Энг муҳими, бундай тадбирлар халқ ва армия яқинлиги ҳамда яқинлигининг ёрқин исботи бўлади. Тадбирда санъаткорлар томонидан ижро этилган Ватанин, тинчликни тараннум этувчи қўй-қўшиқлар ва жозибали рақслар барчага хушқайфият ушлади.

Отабек АСЛОНОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Сурхондарё вилояти

МАРД ЎҒЛОНЛАР МУДОМ ШАРАФГА ЛОЙИҚ

14 январь – Ватан ҳимоячилари кунини Сурхондарёда ҳам катта тантаналар билан нишонланди. Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазири А. Азизов қатнашган тадбирда вилоят ҳокимлиги, ҳарбий хизматчилар, ҳуқуқ-тартибот идоралари, давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари Хотира хиёбонидаги Мотамсаро она ҳайкали пойига гулчамбарлар қўйишди.

Шундан сўнг майдонда саф юришлари бошланди. Оркестрнинг жанговар, кўтаринки мусикаси остида хиёбон кўчалари бўйлаб ҳарбий хизматчилар мардондор юриб ўтишди. Миллий армиямиз кудратини намоян элтаётган ҳарбий техникаларнинг кўргазмали намойиши тадбирга алоҳида руҳ бахш этди. Махсус ҳарбий техникалар, пивёда ва отликлар, кинолоғлар жамоаларининг юриши уларни оқшайлаётган ҳар бир кишининг қалбига Ватанга садоқат, миллий армиямиздан гурурланиш ҳиссини жўш урдириб қолмай, армия кудратига бўлган ишончини янада оширди.

Тадбир Термиз шаҳридаги "Ёшлар маркази"да давом этди. Унда Ўзбекистон Қуrolли Кучларининг 26 йиллиги муносабати билан Президентимиз фармонида кўра мукофотланган ҳарбий хизматчиларни тақдирлаш маросими бўлиб ўтди. Тадбирда давлатимизнинг мудофаа кудратини янада юксалтириш, миллий хавфсизлик ва давлат чегаралари дахлсизлигини таъминлаш ишига қўшаётган ҳиссаси, миллий манфаатларимизни ҳимоя қилиш ҳамда тинчлик, жасорат ва фидойилик кўрсатгани учун Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизмати Давлат чегарала-

рини ҳимоя қилувчи қўмитасининг Чегара қўшинлари минтақавий штаби гуруҳ командири Абдурашид Шамшидиновга ҳам давлатимизнинг юксак мукофоти, "Мардлик" ордени берилди.

– Ҳарбийлик қон-қонимга сингиб кетган, – дейди Абдурашид Шамшидинов. – Бу касбнинг қанчалик масъулиятли ва шарафли эканлигини ҳарбий хизматни ўтаган инсонлар яхши англайди. Ёшлигимдан орош қилган касбнинг эгаси бўлдим. Шу касбда камол топаётман. Юртимга, халқимга сидқидилдан хизмат қилгман. Мен учун шунинг ўзи катта бахт. Қуrolли Кучларимиз ташкил этилганининг 26 йиллиги арафасида давлатимизнинг юксак мукофотида лойиқ қўрилишим менга янада куч ва шижоат бахш этди.

Юртимиз сарҳадлари дахлсизлиги ва халқимиз тинчлигини таъминлаш йўлида ҳалок бўлган мард ўғлонларнинг порлоқ хотираси қалбимизда мангу яшайди. Тадбирда мустақиллик йилларида хизмат бурчини ўташ чоғида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар ва ҳуқуқий муҳофаза қилиш органлари ходимларининг яқинларига эҳтиром кўрсатилди.

Улугбек Алибеков 1980 йил Мўз-работ туманида туғилган. Тумандаги 14-сонли мактабда таҳсил олган. Мил-

лий хавфсизлик хизмати чегара қўшинларида йигитлик бурчини ўтаётган эди... Оддий аскар 2000 йил Тошкент вилояти Бўстонлиқ туманидаги жанговар ҳаракатларда қаҳрамонларча ҳалок бўлган. Тинчлик ва осойишталигимиз йўлида ўз ҳаётидан кенга мард ўғлон эндилади 20 ёшга кирган эди. Президентимиз фармонида мувофиқ Ватанимиз мустақиллигининг 26 йиллик байрами арафасида марҳум У.Алибеков "Жасорат" медали билан тақдирланди. Мукофот унинг онаси Турдихол Гаффаровага топирилди.

– Мен ўғлим билан фахрланаман, – дейди Турдихол Гаффарова. – Албатта, она сифатида бугун у орамызда йўқлигидан изтиробдаман, аммо ўғлим билан гурурланаман, қаҳрамонлигини юксак мукофот билан тақдирлаган Президентимиздан миннатдорман. Мард ўғлонларини муносиб шарафлайдиган халқнинг далдаси менга таскин бермоқда.

Шунингдек, тадбирда соҳанинг бир гуруҳ фидойиларига Президент совғаси – хизмат машиналари топирилди. Тадбирда сўзга чиққанлар бугунги кунда Қуrolли Кучларимизда амалга оширилаётган иш-лохотлар, давлатимиз томонидан ҳарбийларга кўрсатилаётган юксак эътибор ҳақида фахрий-ишхор билан сўзлади.

Тантанали йиғилиш санъат усталари ва ёш ижрочиларнинг концерт дастурига уланиб кетди.

Дилфуза ЖўРАЕВА,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Памела СПРАТЛЕН:

АҚШ ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ЯҚИН ҲАМКОРЛИК ҚИЛИШНИ ИСТАЙДИ

(Боши 1-саҳифада)

Ҳукумат аппаратида жуда иқтидорли одамлар, янги шахслар кўп. Ҳукуматнинг чет элда ўқиганларга кенг очилаётгани ҳам улкан ўзгариш. Ёшларга ҳам эътибор катта. Хорижда ишлаётганларга ижобий руҳда қарашаётгани таҳсинга сазовор.

Бозор иқтисодиёти ҳам силжиб бошлади. Олдинда қилинадиган ишлар талай. Президентнинг бу борада БМТда ва бошқа минбарлардан туриб гапириши, янги йўналишга ўтиш, Нью-Йоркда АҚШ бизнес доираларига бу борада очик айтиши кенг оқшайланди.

Ҳар кун хушхабар. Олдинлари Ўзбекистонга шошма, асталик билан ҳаракат қиладиган халқ ва ҳукумат деб қарашар эди. Ҳозир ҳам кўп жиҳатдан мана шу маданият жойида. Лекин бугунги сигнал шуки, Ўзбекистон олдинга шахдам қадам ташлашга шай.

Президент Мирзиёев, назаримда, дадиллик билан кўпроқ бизнесменларни жалб этмоқчи, мамлакатда тургудан-тўғри сармоя оқими ошин, демоқда. Ўтган йили сентябрда конвертация очилгани шунга бел боғлангандан дарак. Шундай экан, ажа қўллаб хушхабарлар кутиб қоламиз.

Ҳозиргача ўзгаришлар ортида унинг ўзи турибди. Мирзиёев шу қадар тез ва талабчанки, у билан ёнма-ён кетиш қийин.

Тўғри, босим кучли. Ўзгариш қилиш керак. Бу имконият аслида. Имониятлардан фойдаланиб қолиш керак, чунки уларнинг муддати бор. Айримлар фикрича, 2-3 йил.

Америка сиёсий доиралари вакиллари Ўзбекистон Президентига ислохотчи, деб қарайди. У кўтарайтган масалалар, нутқларида аҳамият қаратаётган мавзулар – мисли қўрилмаган чиқишлар. Олий Мажлисга Мурожаатнома маросимидан мен йўқ эдим, лекин Конституция кундаги нутқини тинглаш бордим. Қийноқларга қарши гапирди. Бу тарихий

ўзгариш. Бу ислохот. Қора рўйхатлар бекор қилиниши, одамлар ундан чиқарилиши – ислохот.

Шавкат Мирзиёев у қилётган ишлар тўғри баҳоланишини истади. У бошлаётган иш-лохотлар тан олинди, қувватланишини истади. Халқ ҳукуматдан узок эди, шунини ўзгартирмоқчи. У ислохотчи сифатида майдонга чиқмоқда.

Памела Спратленнинг интервьюсида Ўзбекистон – АҚШ муносабатларига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Президент Мирзиёев АҚШнинг иқтисодий жиҳатдан фаол бўлишини хоҳлайди, айниқса, савдо бобида. Ўзбекистонда шариот яхшиланган сари сармоячилар ҳам кўпаяверади. Бизнесменларини ўзи боради.

Америка – Ўзбекистон савдо палатасининг сентябрда Нью-Йоркдаги йиғилишида қизиқиш катта экани сезилди. Мана шу қизиқиш энди амалда қандай акс этади? Шунинг устида ишлаш керак.

АҚШ ва Ўзбекистон давлат раҳбарлари ўртасида олий даражада учрашув бўлса, мен элчи сифатида жон дейман. Ўтган ойда Президентлар телефонда гаплашди. Самаралар мулоқот, ижобий. Кейинги қадамлар устида ҳаракат кетмоқда. Вашингтонга ташриф, албатта, энг ажойиб воқеа бўлади. Марказий Осиё биз учун жуда муҳим минтақа. Вашингтонда ўтказган учрашуларимда ҳам аён бўлди, Ўзбекистонга қизиқиш жуда юқори...

Ўзбекистонга қайтиш арафасидаман. Ўзгаришлар тўхтамайдиган кўринади ва улдар давом этиши учун Ўзбекистон халқига ва раҳбариятига куч ва матонат тилайман. Биз Ўзбекистон билан яқиндан ҳамкорлик қилишни хоҳлаймиз, бу аниқ.

2018 йил Президент Шавкат Мирзиёев ва Ўзбекистон халқи учун ажойиб давр бўлсин. Келажақ порлоқ бўлсин.

ЎЗА

Андижон вилояти

ТААССУФ

Фаргона вилояти

«ЗАНЖИРБАНД» УРУҒЛАР

улар билан фаровонлик ва фойда сари бора олмаймиз

Дам олиш куни дўстларимиз билан Андижон шаҳридаги Марказий деҳқон бозорини айланиб, қозонга тушадиган ва дастурхонга қўйиладиган ноз-неъматлардан харид қилдик. Дўстларимиздан бири помидор қоқисидан ҳам олишимизни тайинлаган эди. Аммо тополмадик. Ҳафсаламиз пир бўлиб бозордан чиқаётганимизда атторлик дўкониди помидор қоқисини кўриб қолдик. Беш-олти дона илга тизилган қоқи баҳосини сўраганимизда сотувчи «уч минг сўм», деди. Бир килограмми баҳосини сўраган эдик. «Йигирма беш минг бўлади», деган жавоб олдик...

Қайнонасида рўзгор дарсини пухта ўзлаштирган келинлар помидор қоқисидан фойдаланишни яхши билишади. Турли овқатлар тайёрлашда унга мурожаат этиш одати ҳолга айланган. Айниқса, помидор қоқиси ва пивз аралаштирилиб ёпилган нон иштаҳани чунонам оцадики, кайфиятингиз ўз-ўзидан кўтарилиб кетади. Эпли келинлар киш шароитида помидор қоқисидан яна бир қанча иштаҳа-очар таомлар тайёрлашадики, таъми озгингизда қолади.

Бозор иқтисодиёти сари қадам ташланган дамларда тадбиркорларимиз билиб ёки билимай деҳқонларни соф уруғчиликдан жудо эта бошлади. Орадан анча йиллар ўтган, деҳқонлар билдики, хориждан келтирилаётган сабзавот уруғлари «қоқон» экан.

Андижон шаҳрини жануб томондан қўраб олган Ҳакон кишлоғи табиати мева-сабзавот етиштириш учун қўлай. Шундан бўлса керак, Туркiston ўлкасида илк тажриба станцияси айна шу кишлоқда XIX асрнинг иккинчи ярмида ташкил этилган. Холис айтганимизда, Ҳакон кишлоғи деҳқонлари сабзавотчилик борасида бир асрдан зиёд воядига барометр вазифини ўтади.

Ҳақонлик Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган кишлоқ хўжалиги ходими Усмонови Қўрбоннинг даласи фан ва ишлаб чиқаришнинг ҳақиқий марказига айланган эди. Ҳар гектар ердан бир юз йигирма тоннадан помидор, бир юз эллик тоннадан қарам, саксон тоннадан булғор қалампери, юз тоннадан пивз, эллик тоннадан бодиринг етиштириш ва тайёрлаш оддий воқеалик эди. Ҳозирда эса бунинг акси бўлиб, ҳақонликлар бу қадар юқори ҳосилдорлиқни тушларида ҳам қўришмаяпти. Бунинг сабаби эса гибрид ва генетик жиҳатдан ўзгартirilган сабзавот уруғларининг ҳукмронлигидир. Ҳозирги авлод деҳқонлари тайёр уруғга ўрганиб бўлишди. Уруғлик учун экин экиш, парваришлаш, йиғиб-териб олиш, куриштиш каби юмушлар ўз-ўзидан йўқ бўлди. Помидор, булғор қалампери ёки бошқа сабзавот турлари истеъмол қилинаётганда аввалгилари билан ҳозирги таққосланмоқда. Бироқ соф уруғчиликни тиклаш осон кечмайди. Уни тиклаш учун, биринчи навбатда, уруғчилик ва селекция билан боғлиқ қонунларни жаҳон тажрибасидан келиб чиққан ҳолда қайта кўриб чиқиш заруратга айланмоқда.

Республикамизда сабзавотчилик селекциясининг бебаҳо коллекцияси мавжуд бўлиб, ҳосилдорлиги ва

таъми бўйича жаҳон даражасидаги рейтингга эга бўлган навлар бор. Чунонки, кишлоқ хўжалик фанлари номзоди, устоз селекционер Елена Ермолова раҳбарлигида яратилган «ТМК» навли помидор Усмонови Қўрбон далаида гектарига бир юз йигирма тоннадан ҳосил берган. Қуруқ модда микдори эса етти ярим фоиз бўлиб, ушбу кўрсаткич қайта ишлаш саноатининг янада ривожланишига ижобий туртки кўрсатган. Таъм бораида ҳам унга етадигани йўқ. Узоқ йиллик таърифусдан сўнг Сабзавот, полиз экинлари ва картошкачилик илмий-тадқиқот институтининг Андижондаги таянч марказида «ТМК» навли помидор кўчатидан бир миллион тул тайёрланди. Афсуски, «қоқон» шароитида сабзавотчилик билан шуғулланаётган ҳозирги авлод деҳқонлари қайта тикланган помидор кўчатига харидор бўлишмади ва улар жойида қолиб кетди...

Президентимизнинг Олий Мажлиси Мурожаатномасида шундай сатрлар бор: «Озиқ-овқат хавфсизлиги муаммосини ҳал этиш, генетик модификация қилинган маҳсулотлар етиштирмаслик бўйича қатъий назорат ўрнатилиши алоҳида эътибор қаратиш талаб этилади. Сўнгги йилларда мамлакатимиз бозорларларида импорт мева-сабзавот маҳсулотлари кўпайиб бораётгани бизни албатта хушёрликка чақириши керак. Бундай ҳолатнинг олдини олиш учун, аввало, йўқолиб бораётган қадимги навларни тиклаш, селекция ишларини оқилона ва самарали йўлга қўйиш, соҳага илм-фан ютуқлари, инновацияни ишланмаларни кенг жорий этишимиз зарур».

Бу борада алам қиладиган жиҳатлар бисерки, улардан айримларини яна бир ёдга олсак, фойдадан холи бўлмайди. Юртимиз бозорига кириб келган Ғарб компаниялари болталин сопини ўзимиздан чиқариб, қўлаб маҳаллий олимларни мўлроқ маош бериш асосида экспертликка олишди. Улар эса тарғибот ишларини йўлга қўйишдики, бугун помидор ёки бодиринг есангиз, тишингиз ботеди, тилингиз эса унинг таъмини қабул қилмайди. Хоҳ қарам, хоҳ бақлажон ёхуд булғор қалампери бўлсин, бари шундай.

Андижонда мева-сабзавотчилик, полизчилик уруғчилиги бўйича ибратли тажриба мактаби бўлган. Уша мактабни яратганларнинг кўпи бугун орамизда йўқ. Ҳаётлари эса «қоқон»га қарши курашишга чиқа олмайди. Хонобод шаҳри атрофида картошқа

ва сабзавот уруғчилиги бўйича йирик хўжалик мавжуд бўлган. Ушбу хўжаликда эртаки ва кечки картошқа уруғчилиги шу қадар ривожланган эдики, бундан воядиг деҳқонлари бирдек манфаат кўришган.

Сўнгги ўн йил фермерларни моддий жиҳатдан қийин аҳволга солиб қўйишда «картошкачилик» алоҳида ўрин тутди. Технология бўйича гектарига уч тонна уруғ сарфланади. Ерни экишга тайёрлаш, экиш, суғориш, қоқиқ ўтказиш, озиклантириш, зараркунандаларга қарши кураш каби тадбирлар ўтказилади. Кездая хирмон кўтарилганида нари борса уч-тўрт тонна кўримсиз, нотекис картошқа кўз олдингизда гавдаланади. Шу дамда фермернинг ҳолини бир тасаввур этиб кўринг...

Фермер уруғликни банк кредити орқали сотиб олган. Қарз эса хўжаликни ҳам, кредит берган банкни ҳам абгор қилмоқда. Бир мuddат олдин фермерлар тўпланиб, уруғлик берган компания устидан шикоят қилишди. Суриштирув ва тергов ишлари олиб борилди. Суд жараёнида эса айбдорни топишнинг имкони бўлмади.

Йиқилган курашга тўймайди, деган гап бор. Сиз картошқа экиб, натижасиз қолганингизга қўл силтайсиз. Бошқаси эса экиб кўрмоқда. 2017 йилда ҳам картошқа етиштирган фермерларнинг салмоқли қисми даромадга кира олмади. Харажатларни ҳисоблаб чиқсангиз, бир неча миллиард сўмларни ташкил этадики, аттанг, дейишдан бошқа илож тополмайсиз. Айбдор эса ҳамisha фермер бўлиб қолмоқда.

Адир шароитида 80-100 тоннадан пивз етиштириши мумкин бўлган деҳқонлар кейинги пайтда терлаб-пишиб гектарига 40 тонна атрофида ҳосил олишмоқда. Очик далада помидор етиштириш эса умуман барҳам топди. Бир қутуда минг дона уруғ бўлади. Минг дона уруғ баҳоси 56 АҚШ долларига тенг. Гектарга эллик минг тул кўчат жойлаштирилади. Бир гектар ерга уруғликнинг ўзига 2800 АҚШ долларини сарфлашимизга тўғри келади. Помидор пишгунча бўлган харажатлар ҳақида тўхталмасак ҳам бўлаверади. Шундай экан, ҳали помидор қоқиси арзон бўлмайди.

Интенсив усулда маҳсулот етиштириш ҳақида гапирсак, хижолат тортишимиз. Қўлаб экин майдонлари мева-сабзавотчиликка ажратилмоқда. Олинмаётган ҳосил экстенсив тарзда эканлиги маҳаллий раҳбарларни сержакликка чақирмаётганили ҳам оргилки нуктамазидир.

Тажрибадан маълумки, иختисослаштиришга асосланган деҳқончиликни ташкил этиш самара берган. Масалан, Бўз туманидаги Шодмонов номли массивда полизчилик мактаби шаклланиган эди. Бу ерда тайёрланадиган тарвуз уруғлари Озарбайжон, Қозғистон ва Россия давлатларига юбориларди. Ҳозирда биз парвариш қилаётган тарвуз уруғларининг барчаси гибрид ёхуд генетик жиҳатдан ўзгартirilган турларга мансубдир.

Оқибати шуки, деҳқонлар етиштиратган тарвузлар қўз охириламай истеъмолга яроқсиз ҳолга келмоқда.

Қўрғонтепа туманидаги «Қорасув» массиви деҳқонлари сабзавот уруғлари етиштириш ва даромад олишда етакчилардан бўлишган. Ўз вақтида фойда олиш даражасининг 54 фоизга етганлиги ва хўжалик раҳбари Малижон Қосимовнинг Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган иқтисодчи фахрий унвонига сазовор бўлиши бевосита сабзавотчилик билан боғлиқдир.

Мустақилликнинг дастлабки йилларида массив деҳқонлари қолган-қутган уруғларни Россия Федерациясига сотиб, 400 минг АҚШ долларини микдорида хорижий валютага эга бўлишган. Унинг ҳисобига хўжаликка ўндан зиёд трактор, эҳтиёт қисмлар, тўрт вагон қувур, қўлаб микдорда дори-дармонлар олиб келинган. Харажатдан ортан валюта хўжалик аъзоларидан йигирма нафарининг Ҳаж сафарига боришига асқотган. Бундай аънаванай деҳқончилик мактаблари уруғлик макжаҳури, саримсоқлиёз, тут қўчатлари етиштиришда ҳам мавжуд эди.

Емоқ, ичмоқ кунда керак. Ана шу тамойилдан келиб чиқиб айтиш жоизки, фермерларимиз, шахсий томорқа эгалари уруғлик борасидаги муаммодан қутулиши керак. Ваҳоланки, бизнинг аждодларимиз энг оғир қўнларда ҳам уруғликка қўл узатишмаган.

Уруғлик борасида кўзимизни очадиган ҳолатлар ҳақида эшитиб турибмиз. Уруғликларни генетик жиҳатдан ўзгартиришни амалга оширган ва унинг устида илмий-тадқиқот ишларини изчил давом эттираётган мамлакатларда ички истеъмол учун соф уруғлик билан етиштирилган мева-сабзавотлари етиштириш қонун билан мустаҳкамлаб қўйилмоқда. Ўз мамлакатда таққиланган гибрид ва генетик жиҳатдан ўзгартirilган уруғликларни эса бемалол ўзга давлатларга аввалгидек экспорт қилиш давом этмоқда.

Европанинг бир қатор нафузли университетларида мева-сабзавотчилик йўналишида таълим олган юрдошларимиздан бири билан айна мақола мавзусида суҳбатлашдик. Унинг айтишича, атом бомбаси сири қанчалик махфий сакланса, гибрид ва генетик жиҳатдан ўзгартirilган мева-сабзавот уруғларини яратиш, етиштириш усули ҳам шундай сир туттилади.

Демак, мамлакатимиз раҳбарининг йўқолиб бораётган қадимги навларни тиклаш, селекция ишларини самарали амалга ошириш борасидаги эътирозлари, шубҳасиз, бу соҳадаги мутахассис ва олимларга ҳамда мутасаддиларга сабоқ бўлиши керак. Зотан, бу танқид уларнинг изланиши, инновациялар ва тажрибаларни амалиётга тезроқ таъбиқ этишдаги масъулиятини ошириб, уларни амалий ишга қиришшига даъват этиши лозим. Шунда биз кутган натижа ҳам рўёбга чиқишига ишонамиз.

Қобилжон АҚҚАРОВ, «Qishloq hayoti» мухбири.

Сўх – вилотнинг баҳаво жойларидан бири. Тоғли худуднинг мураккаб шароитини кўпчилик билади. Боз устига, чегара худудиди – анклава тарзда, Қирғизистон Республикаси ихотасида жойлашган туманда турли муаммоларнинг юзага келиши ҳам табиий ҳолдек кўриниши мумкин.

ЙЎЛ ОЧГАННИНГ ЙЎЛИ РАВОН

Аммо кейинги вақтда сўхликларни қийнаб келатган муаммолар ўз ечимини топомқда.

Тарих зарваракларига Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили сифатида муҳрланган 2017 йил Ўзбекистон тарихида унутилмас йил бўлиб қолди, – дейди Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фарғона вилояти Сўх тумани Халқ қабулхонаси мудири Маъмуржон Ботиров. – Энг аввало, Президентимиз ўз фаолиятини халқ билан бевосита мулоқотда бўлиш, фуқаролар ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоялашга қаратиш билан бошлади. Бу Сўх аҳолиси олдиндаги қўлаб муаммоларнинг ечилишида муҳим омил бўлди. Туманда ташкил этилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг Халқ қабулхонасида жисмоний ва юридик шахслар учун зарур шароитлар яратилди. Аҳолига ўз мурожаатларини амалга ошириш учун амалий ёрдам беришга киришилди. Хусусан, ўтган йилда Халқ қабулхонаси томонидан жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари кўриб чиқилиб, улардан 1799 таси ижросини таъминлаш ва маслаҳат бериш йўли билан жойида ҳал қилинди, 784 таси ташкилотларга ижросини таъминлаш учун юборилди, 354 тасига йўналиш бўйича тушунтириш ишлари олиб борилди. Ўтган вақт давомида Халқ қабулхонасида давлат органлари раҳбарларининг 156 та қабули ўтказилди, шунингдек, маҳаллаларда 29 та Сайёр қабуллар ташкил қилинди. Халқ қабулхонаси томонидан қабул қилинган қарорлар ижросининг жойида ўрганилиши олиб борилиб, ҳар бир қарор ижроси назоратга олинди.

Баҳарилган ишлар тўғрисида сўз юритаркан, Қабулхона мудири бир-икки амалий мисол келтиришни ҳам жоиз топди. Маълум бўлишича, авваллари туманда давлат нотариус хизмати бир ойда бир қўнгина амалда охирилган экан. Халқ қабулхонасига тушган аризалар асосида Адлия вазирлигининг бевосита кўмаги билан ушбу хизмат туманда доимий равишда йўлга қўйилди. Тибиий меҳнат экспертиза комиссияси (ВТЭК) эса туманлараро тартибда Риштон туманида ташкил этилган эди. Сўх аҳолиси мурожаатлари асосида бир ойда икки қўн ушбу комиссия ишининг туманда бажарилиши йўлга қўйилди. «Офтобру» МФЙ худудиди яшовчи Мамажон Холматовнинг фарзандини



афв этиш бўйича илтимосномаси Халқ қабулхонаси орқали тегишли жойга юборилди. Давлатимиз раҳбари томонидан унинг ўғли Адҳамжон Мамажонов афв этилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг виртуал қабулхонасига тушган мурожаатларда йўл муаммоси, чегара масалалари асосий мавзуга айланди, – дейди меҳнат фахрийси Салоҳиддин ота Завҳаров. – Бу бесабаб эмас. Чорак аср давомида давлат чегараларидан ўтиш тартибининг гоат мураккаблиги кўп асаббазарликлар – фуқароларимиз вақтларининг зое кетиши юзидан азият чекишига сабаб бўлаётгани. Сўнгги бир йил давомида давлатимизнинг ташки сийёсати тарихий аҳамиятга эга воқеаларга бой бўлди. Хусусан, Марказий Осиё мамлакатлари ўртасидаги шериклик алоқаларининг фаоллашганлиги минтақадаги турли халқларга мансуб аҳолининг қувончига боис бўлаётди.

Президентимиз виртуал қабулхонасига Сўх туманидан тушган чегара муаммоларига боғлиқ мурожаатларнинг ижобий ҳал бўлаётгани кўшнинг давлатлар, жумладан, Қирғизистон Республикаси билан жадал ривожланаётган муносабатларда яққол кўринмоқда. 2017 йилнинг сентябрь ойида Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Қирғизистонга давлат ташрифи билан бориши, октябрь ойида Қирғизистоннинг ўша пайтдаги президенти Алмазбек Атамбоевнинг мамлакатимизга давлат ташрифи, 13 декабрда эса Президентимиз таклифига биноан Қирғизистон Республикасининг Президенти Сооронбай Жээнбековнинг расмий ташриф билан диёримизга келишини Сўх аҳолиси кутатди. Халқаро кузатувчилар томонидан «тарихий» дея таърифланган бу ташрифлар Ўзбекистон ва Қирғизистоннинг яқин қўшнчилиги муносабатларига янгича мазмун бағишлади. Шу

даврга ўзбек-қирғиз чегарасини дўстлик чегарасига айлантириш гоёси илгари сурилди, «Қадамжой – Водил» назорат-ўтказиш пункти орқали чегарадан ўтиш тартиби соддалаштирди. – «Дўстлик чегараси»... Кўшни давлат чегараси

эмас, дўст уйи остонасини ҳатлаясан гўё. Бир дарёдан сув ичиб, асрлар давомида қўшнчилиги таомилларига риоя этган ҳолда тинч-тотув яшаб келатган икки халқ тақдирини бу ишлар тарихий аҳамият касб этмоқда, – дейди журналист Қамолитдин Азизов. – Икки томонлама муносабатларнинг ижобий тарафга силжиб, халқларимиз ўртасида дўстлик ва яқин қўшнчилиги ришталарининг мустаҳкамлаётгани, борди-келди муносабатларининг ёрқин кўринишлари кўпчилигини тўлқинлантириб юборди.

– Миннатдорман, Президентимизга раҳмат! – деди у юзиди табассум билан. – Ва яна... Қирғизистон Президентига ҳам...

Ялт этиб унга қараймиз. Кўнгилмиздан нималар ўтаётганини англаб, дўстимиз қулиб қўяди:

– Президентимиз Шавкат Мирзиёев Қирғизистоннинг юксак мукофоти – «Данакер» ордени билан тақдирланган дақиқалар... Қўсарой қароргоҳида давлатимиз раҳбарига Қирғизистон Президенти Сооронбай Жээнбеков юксак давлат орденини тантанали равишда топширдик, телевизор қаршисида турган бутун Сўх аҳолиси ёш боладай қувониб, қарсақ чилиб юборди!

Данакер – яраштирувчи деган маънони англа таркан. Президентимизга топширилган Қирғизистоннинг юксак давлат ордени икки мамлакат, икки халқ орасида яқин қўшнчилиги алоқаларини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш йўлидаги хизматларнинг юксак эътибори эди. Яхши қўшнчилик алоқалари рўёбини эса «анклава» ва муросасизлик исканжасини тотган Сўх ахли узоқ кутди.

Қўраётганимиздек, Сўх аҳолиси руҳиятида кўтаринчилик. Борди-келдию, шериклик алоқаларига, яхши қўшнчилик ришталарининг мустаҳкамланишига нима етсин?!

Муҳаммад ШОДИЙ, Ўзбекистон Ёзувчилар уюммаси аъзоси.

Сурхондарё вилояти

ЭРТАНГИ КУНГА ИШОНЧ ОРТМОҚДА

Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили мамлакатимиз ҳаёти ва халқимизнинг турмуши яхшиланишида ёрқин из қолдирди. Янги йилни эса сурхондарёликлар ҳар йилгидан-да ўзгача кайфият, кўтаринки руҳда қарши олишди.

Орда қолган йил воҳа ахли учун ҳақиқий маънода фаровонлик, бунёдкорлик йили бўлди, десак янглишмаймиз. 2017 йилда Термиз шаҳрида замонавий шароитларга эга етти қаватли бешта арзон турар жой биноси қурилиб, фойдаланишга топширилгани, кишлоқларда 1000 дан ортиқ янгиланган намунавий лойиҳалар асосидаги арзон уй-жой қад ростлагани бунинг ёрқин далилидир. Шунингдек, халқ билан мулоқот чоғида одамларнинг турар жойга талаби ўрганилиб, 16 мингга яқин оилага уй-жой қуриш ва ёрдамчи хўжалик юритиш учун тўрт сотихдан ер майдони ажратиб



берилгани ҳам эҳтиёманд ва ёш оилаларни қўлаб-қувватлашининг самарали тизими яратилганига яққол мисолдир. Янги йил байрами арафасида вилоятдаги бир гуруҳ имконияти чекланган ва эҳтиёмманд фуқароларга Президент совғаси – замонавий уйлар қалити топширилгани эса халқимизга хос меҳр-мурувват, бағрикенглик, эзгулик каби гўзал фазилатларимизни яна бир бор намоён этди.

Давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлиси Мурожаатномасида мамлакатимизда арзон ва сифатли уй-жойлар қуриш изчиллик билан давом эттирилиб, 2018 йилда ўтган йилга нисбатан намунавий ва арзон уй-жойлар қуришни 1,5 бараварга кўпайтиришининг аниқ режаси белгилаб берилгани аҳоли, айниқса, ёш, эҳтиёмманд оилалар ва имконияти чекланган инсонларда эртанги кунга ишончни янада

мустаҳкамлади. Хусусан, бу йил биргина Термиз шаҳрида 10 дан ортиқ етти қаватли арзон турар жой биноси бунёд этилади.

Ангор туманидаги «Янги турмуш-2» массивида ҳам 9 нафар имконияти чекланган ҳамда эҳтиёмманд оилаларга замонавий уй-жойларнинг қалити топширилиши байрамга муносиб совға бўлди.

– Шу кунга қадар ўғлим иккимиз акамнинг уйида яшаб келаятгандик, – дейди

Рўзихол Ҳотамова. – Байрам арафасида узоқ йиллик оручимиз ушалиб, янги уйга кўчиб ўтдик. Вилот ҳокими Президентимиз совғаси – 2 хонали уйнинг қалитини топширди.

Олтинсойликларнинг ҳам қувончи чексиз. Туманда 9 та хонадон эгалари Президентимизнинг байрам тўғрисида қабул қилиб олди. Уларга қўлай шароит ва имкониятларга эга бўлган уйлар топширилди.

Денов туманидаги «Водий» массивида эса 15 нафар имконияти чекланган фуқарога янгиланган намунавий лойиҳалар асосида қурилган уй-жойлар тантанали топширилди. Шу муносабат билан ўтказилган тадбирларда мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар халқ манфаатларини таъминлаб, ҳаёт даражасини юксалтиришга хизмат қилаётгани алоҳида таъкидланди.

Йил бошида вилоятда жами 140 нафар фуқарога ўзлари яшаётган худудда қад ростлаган янги уйлар қалити топширилди.

Диффуза ЖҲАЕВА, «Qishloq hayoti» мухбири.

Сирдарё вилояти

МАРКАЗ ИШБИЛАРМОНГА КЎМАК БЕРАДИ

Гулистон шаҳрида Тадбиркорларга кўмаклашиш маркази маъмурий биноси фойдаланишга топширилди. Уни Илҳом Каримов раҳбарлик қилаётган «Бетон саноат» масъулияти чекланган жамияти қурувчилари қисқа вақтда қуриб битказишди.

Марказнинг иккинчи, учинчи қаватларида аҳоли яшаш учун турар жойлар бунёд қилинган. Тадбиркорлар ўз фаолиятларини бошлаши, дастлабки кўнимкага эга бўлишлари учун бу ерда барча шарт-шароитлар яратилган. Савдо-саноат палатаси вакили, 10 та тижорат банки мутахассислари янги иш бошлаётган, кредит олаётган ишбилармонларга маслаҳат бериш билан

бирга, хужжатларни расмийлаштиришга, тадбиркорлигини кенг йўлга қўйган мулкдорларга эса ишлаб чиқараётган маҳсулотини сотишга, экспортга йўналтиришга кўмаклашади.

– Корхонамизда замонавий эшик-ромлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйгандик, – дейди Сайхунобод туманидаги «Улугбек» кичик корхонаси раҳбари Улугбек Ниёзов. – Махсулотларимизга харидор топишда Тадбиркорларга кўмаклашиш маркази катта ёрдам берди. Шу ёрнинг ўзиди эшик-ромларни сотиш бўйича бир нечта корхоналар билан шартнома туздик.

Марказнинг очилиш маросимида вилот ҳокими Ғ.Мирзаев иштирок этди.

Бозорбой БЕКМУРОДОВ, «Qishloq hayoti» мухбири.

Газета сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади. Баҳоси келишилган нархда. Газета "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. 1 2 3 5 6